

14.12.2016

Kaj/14

§ 349

Koskelan sairaalan ja pesuloiden alueen asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12389)

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 26. kaupunginosan (Koskela) kortteleiden 26961 - 26972, kortteli 26979 tonttien 8, 9 ja katualueen sekä 25. kaupunginosan (Käpylä) korttelin 25881 tontin 3 asemakaavan ja asemakaavan muutoksen 8.3.2016 päivätyn ja 25.10.2016 muutetun piirustuksen numero 12389 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutoksella muodostuu uusi kortteli 26960.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään asemakaavaehdotuksen valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mille muille tuleville asemakaava-alueille voidaan sijoittaa muistisairaiden tarpeisiin erityisesti suunniteltua asumista, virkistystä ja palveluja. (Yrjö Hakanen)

Käsittely

Valtuutettu Risto Rautava ehdotti valtuutettu Jape Lovénin kannattamana, että kaavamerkinnästä AKS-KORTTELIALUEELTA poistetaan määräys "Talojen tulee olla julkisivuiltaan ja rakenteeltaan pääosin puuta". Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää tehtävän kaava-asiakirjoihin päätöksen edellyttämät tarkistukset.

Valtuutettu Yrjö Hakanen ehdotti valtuutettu Jape Lovénin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään asemakaavaehdotuksen valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mille muille tuleville asemakaava-alueille voidaan sijoittaa muistisairaiden tarpeisiin erityisesti suunniteltua asumista, virkistystä ja palveluja.

5 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, vastaehdotus EI.

JAA-ehdotus: Khs

Ei-ehdotus: Poistetaan kaavamerkinnästä AKS-KORTTELIALUEELTA määräys "Talojen tulee olla julkisivuiltaan ja rakenteeltaan pääosin puuta". Samalla kaupunginvaltuusto edellyttää tehtävän kaava-asiakirjoihin päätöksen edellyttämät tarkistukset.

Jaa-äännet: 48

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Emma Kari, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Timo Laaninen, Hanna Mithiku, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Jarmo Nieminen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 33

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Fatbardhe Hetemaj, Nuutti Hyttinen, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Sari Mäkimattila, Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Ilkka Taipale, Ulla-Marja Urho, Pertti Villo

Poissa: 4

Eero Heinäluoma, Rene Hursti, Jan D Oker-Blom, Mari Puoskari

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

6 äänestys

Valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI.

JAA-ehdotus: Hyväksyessään asemakaavaehdotuksen valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mille muille tuleville asemakaava-alueille voidaan sijoittaa muistisairaiden tarpeisiin erityisesti suunniteltua asumista, virkistystä ja palveluja.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 59

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija

Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Jessica Karhu, Emma Kari, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Timo Laaninen, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Pekka Majuri, Hanna Mithiku, Elina Moisio, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Sari Mäkimattila, Jarmo Nieminen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Terhi Pelto-korpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 1
Fatbardhe Hetemaj

Tyhjä: 21
Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Seppo Kanerva, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Minerva Krohn, Heimo Laaksonen, Maria Landén, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Ulla-Marja Urho, Ville Ylikahri

Poissa: 4
Eero Heinäluoma, Rene Hursti, Jan D Oker-Blom, Mari Puoskari

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12389 kartta, päivätty 8.3.2016, muutettu 25.10.2016 ja 7.12.2016, päivitetty Khn 7.12.2016 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12389 selostus, päivätty 8.3.2016, muutettu 25.10.2016 ja 7.12.2016, päivitetty Khn 7.12.2016 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti liitteineen 8.3.2016, täydennetty 11.10.2016, päivitetty Khn 7.12.2016 päätöksen mukaiseksi

14.12.2016

Kaj/14

4 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Liikennevirasto

Helen Oy

Helsingin kaupungin asunnot Oy
Vanhusneuvosto

Ne mielipiteen tai muistutuksen esittäneet, jotka ovat pyytäneet tiedon päätöksistä

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Koskelan kaupunginosan lounaiskulmassa Käpylän ja Toukolan rajalla, ja siihen kuuluu asemakaavoittamaton sairaala-alue osoitteessa Käpylântie 11, yksityisen ja kaupungin pesuloiden tontit osoitteissa Kunnalliskodintie 2 ja 4 sekä autopaikkatontti ja ympäröiviä katualueita.

Kaavaratkaisu mahdollistaa tavoitteiden mukaisesti sairaala-alueen kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaiden rakennusten suojelemisen ja muuttamisen asuinkäyttöön sekä alueen täydennysrakentamisen. Tehokkaiden kortteleiden sijoittaminen tiiviisti alueen reunoille säilyttää puistoalueet laajasti yhtenäisinä ja osana alueelle omi-

naista identiteettiä. Tiivis rakentaminen suojaa pihoja ja puistoaluetta liikenteen melulta.

Kaava-alueelle on suunniteltu asuntoja noin 3 000 uudelle asukkaalle, joista noin 250 asukasta sijoittuisi monipuoliseen palvelukeskukseen muistisairaiden ryhmäkoteihin. Yhteensä kerrosalaa kaava-alueella on 143 772 k-m². Aluetehokkuus on 1,0 ja alueen korttelitehokkuus on keskimäärin 1,73 (vaihteluväli 0,35–3,36).

Kaavan mukaan alueelle on mahdollista sijoittaa vanhusten monipuolisen palvelukeskuksen uudisrakennus, pysyvät päiväkotipalvelut sekä päivittäistavarakauppa. Kaava luo lisäksi mahdollisuuksia uusien palveluiden ja kivijalkaliiketilän syntymiselle sekä virkistysmahdollisuuksien säilyttämiselle. Kulkuyhteyksiä on mahdollista rakentaa ja kehittää alueella niin, että jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet paranevat.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista, sillä sen avulla voidaan toteuttaa asuntotuotantotavoitetta, tarjota kohtuuhintaisia asuntotontteja ja luoda puiston avulla edellytyksiä hyvälle kaupunkielämälle. Kaavaratkaisun avulla on myös mahdollista tasapainottaa Koskelan alueen vuokratalovaltaisuutta.

Esittelijän perustelut

Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa ei ole suunnittelualueita koskevia erityisiä tavoitteita. Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta. Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa suunnittelualueella ei ole merkintöjä.

Kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymässä Helsingin uudessa yleiskaavassa alue on asuntovaltaista aluetta A2. Nyt laadittu kaavaratkaisu on uuden yleiskaavan mukainen.

Koskelan sairaala-alue ja Kunnalliskodintie on asemakaavoittamaton. Muuten alueella on voimassa useita asemakaavoja (vuosilta 1970 - 1993) ja niissä pesuloiden tontit ovat ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialuetta (TY).

Olemassa olevat sairaalarakennukset on purettavaksi esitettyjä N- ja D-rakennuksia sekä muutamaa pienempää talousrakennusta lukuun ottamatta säilytetty ja osoitettu muutettavaksi pääosin asuinkäyttöön. Olemassa olevien rakennusten rakennusoikeus ja rakennusala on osoitettu kaavakarttaan olemassa olevan rakennuksen mukaisesti. Rakennusten kaupunkikuvallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen perusteella on niille annettu suojelua ja muutos- sekä rakentamistöitä koskevia määräyksiä.

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

- Esirakentaminen 5 milj. euroa
- Kadut ja liikennealueet 3 milj. euroa
- Puistoalueet 2,5 milj. euroa
- Julkiset rakennukset 13 milj. euroa
  - Yhteensä 23,5 milj. euroa

Uutta kerrosalaa kohden kustannuksia aiheutuu noin 260 €/k-m². Uudesta kaavoitettavasta kerrosalasta kaupungille on arvioitu kertyvän tonttien rakennusoikeuden myymisestä ja vuokraamisesta noin 55 miljoonaa euroa. Lisäksi tuloja kertyy käyttötarkoituksen muutoksista nykyisten sairaalarakennusten muuttuessa asuinkäyttöön.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Helsingin kaupunki omistaa alueen ja kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavaluonnoksen eri vaihtoehtoja koskevia mielipidekirjeitä saapui kahdeksan. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty asukastilaisuudessa, puhelimitse ja verkkokeskusteluissa. Mielipiteet kohdistuivat vaihtoehtojen vertailuun, kaupunkikuvaan ja korttelirakenteeseen, puiston säilyttämiseen, kaupunkielämän laatuun ja vilkkauteen, asukkaiden määrään ja rakentamisen laajuuteen ja mittakaavaan, asuntojen hallintamuotoihin, kulkuyhteyksiin, palveluiden tarpeeseen, pysäköintiratkaisuihin ja monipuolisen palvelukeskuksen sijaintiin.

KSV forum -verkkokeskustelussa kommentteja tuli 97. Alueelle toivottiin paljon asukkaita, rakennuksia rajaamaan tiivistä kaupunkitilaa, suojaisia pihvoja ja tiiviitä kortteleita ja puistojen säilymistä, kulkuyhteyksien paranemista alueella ja sen läpi sekä julkisen liikenteen parantamista.

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 8.4. - 9.5.2016 ja siitä saatiin lausunnot sekä kolme muistutusta.

Muistutukset

Muistutuksissa esitettiin, että Koskelan sairaala-alueelle tulisi rakentaa kohtuuhintaisia, vanhusväestölle suunnattuja asuntoja varsinaisen palveluasumisen lisäksi. AKS-korttelialueelle suunnitellut puurakenteiset kerrostalot nähtiin riskirakentamisena, josta on Suomessa hyvin vähän kokemusta. Myös niiden kalleus ja huolto nähtiin ongelmallisina. Kyseisen korttelin koettiin korostavan ikääntyvien sairaiden ihmisten asuin-

korttelin erilaisuutta, ja esitettiin, että korttelin pitäisi olla saman näköinen kuin alueen muut korttelit, sillä Helsingissä eri hallintamuodot eivät erotu toisistaan.

Muistutuksissa kiinnitettiin myös huomiota alueen liikennejärjestelyihin ja esitettiin, että autoliikennettä tulisi välttää alueen sisällä. Julkisen liikenteen roolia ja erityisesti raitioliikennettä toivottiin vahvistettavan.

Lisäksi kaavaa vastustettiin, sillä jokaisen puiston ja puun nähtiin olevan säilyttämisen arvoinen.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, asuntotuotantotoimiston, kaupunginmuseon johtokunnan, kiinteistölautakunnan, pelastuslautakunnan, sosiaali- ja terveysviraston, yleisten töiden lautakunnan, ympäristölautakunnan ja vanhusneuvoston lausunnot.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa esitettiin, että asemakaavaehdotus täydentää yhdyskuntarakennetta joukkoliikenteen ja olemassa olevan infrastruktuurin äärellä valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita edistävällä tavalla. Alueen ja rakennusten arvot on ansiokkaasti tiedostettu ja suojelutavoitteet turvattu esimerkillisesti. Uudisrakentamisesta huolimatta alueen puistomainen ilme on pystytty säilyttämään ja alueen arvot on otettu huomioon myös uudisrakentamiselle annetuissa kaavamääräyksissä. Ilmanlaatu on otettu pääosin riittävän hyvin huomioon, kuitenkin päiväkodin eteläpuolelle merkitty leikkialue on ilmanlaadun kannalta liian lähellä Koskelantietä liikennemääräennusteet 2025 huomioon ottaen. Julkisivuun kohdistuvan melun ollessa yli 55 dB(LAeq) tulee asunnolla olla vähintään tuulettumahdollisuus julkisivulle, jonka kohdalla meluohjearvot saavutetaan. Kaavamääräyksiin onkin turvattu läpitalonasuntojen rakentaminen. Raitiotieliikenteestä aiheutuvan melun ja tärinän haitallisuutta ei ole arvioitu kaavaselostuksessa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää, että aluetta varten on rakennettava uutta vesihuoltoa, jonka rakentamiskustannukset ovat kaavaselostuksen mukaan noin 650 000 euroa (alv 0%) ja siirtokustannukset noin 1 miljoona euroa (alv 0 %).

Helsingin asuntotuotantotoimiston lausunto koskee kaava-alueen tontteja 26967/1, 26968/1 ja 26979/10. Perustamisolosuhteiden, selkeiden rakennusalojen ja tonttikohtaisen rakennusoikeuden määrittelyä pidetään hyvinä lähtökohtina. Pihakannen alle ja osittain myös rakennusten alle sijoitettu pysäköinti koetaan vaativaksi ja hintavaksi ratkaisuksi.

Pieniä huoneistokokoja rajoittavia määräyksiä toivottiin poistettavaksi. Pistetalojen ylimpiin kerroksiin edellytetyt sauna- tai vapaa-ajantilat eivät anna mahdollisuutta yhteistilojen tapauskohtaiseen tarkasteluun.

Kaupunginmuseon johtokunta esittää, että kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta keskeistä on turvata Koskelan sairaala-alueen rakennusten ominaispiirteiden, niiden muodostamien kokonaisuuksien luonteen ja niihin sisältyvien kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen sekä uudisrakentamisen sopeuttaminen tähän kokonaisuuteen. Johtokunta katsoo, että säilymisen turvaamiseksi lähtökohtana tulee olla reunaehtojen asettaminen tuleville muutoksille ja korjauksille. Asemakaavaehdotuksen mukaisilla suojelumääräyksillä ja uudisrakentamista ohjaavilla määräyksillä Koskelan sairaalan ja pesuloiden alueella on mahdollista turvata alueen rakennuksiin ja rakennusten, maiseman ja viheralueiden muodostamiin kokonaisuuksiin liittyvien kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen täydennysrakentamisen rinnalla.

Kiinteistölautakunta toteaa lausunnossaan, että Helsingin kaupunki omistaa alueen ja siellä sijaitsevat 13 rakennusta. Asemakaavamuutos on valmisteltu kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa kaupungin omistamien rakennusten osalta. Lautakunnan näkemyksen mukaisesti kaavaehdotus tukee kaupungin asettamia asuntotuotantotavoitteita. Kaavaan merkitty perheasuntomääräys ei noudata nykyistä linjausta, koska koko asemakaava-alue on kaupungin omistamaa maata, jolloin perheasuntojen määrä ja koko tulee lähtökohtaisesti ottaa huomioon tontinluovutusehdoissa. Siten perheasuntoja koskeva määräys tulisi poistaa kaavasta. Kiinteistölautakunta näkee myös, että kaupunki pyrkii edistämään uusiutuvien ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavien rakennusmateriaalien ja tuotantotapojen käyttöä erityisesti puurakentamista painottaen. Kaavamääräysten tulisi olla kuitenkin luonteeltaan sallivia eikä pakottavia. Lautakunnan mukaan kaavamuutos mahdollistaa tehokkaasti yleisten asuntotuotantotavoitteiden edistämisen alueella ja kaavaratkaisun avulla voidaan edistää kohtuuhintaista asumista.

Pelastuslautakunta esittää otettavaksi huomioon, että kaavaselostuksessa mainittu maanalaisen tunneliverkoston osittainen mahdollinen säilyminen edellyttää kaavan mahdollistavan esimerkiksi pelastusjärjestelyissä tarvittavat maanpäälliset rakennelmat.

Sosiaali- ja terveysvirasto esittää, että asemakaavassa tulee huolehtia, että asukkaille on mahdollista järjestää aurinkoinen piha-alue oleskelua ja ulkoilua varten, koska uuden monipuolisen palvelukeskuksen rakennusten korkeat massat varjostavat piha-alueita. Sosiaali- ja terveysviraston mielestä autopaikkatarve on pienempi kuin kaavassa on esitetty, sillä asukkaat ovat muistisairaita, eikä heillä ole autoja käytössä. Kaupungin päivitettävänä olevaan autopaikkojen mitoitusohjeeseen sosiaa-

li- ja terveystarve on esittänyt autopaikkojen tarpeeksi 1 autopaikka/400 k-m². Autopaikat tulee voida sijoittaa myös kadunvarsille.

Yleisten töiden lautakunnan mukaan muutos mahdollistaa sairaala-alueen kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaiden rakennusten suojelemisen ja muuttamisen asuinkäyttöön sekä alueen täydennysrakentamisen. Kaava mahdollistaa myös vanhusten monipuolisen palvelukeskuksen uudisrakennuksen, pysyvien päiväkotipalveluiden sekä päivittäistavarakaupan sijoittumisen alueelle. Kulkuyhteyksiä voi rakentaa ja kehittää alueella niin, että jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet ja houkuttelevuus paranevat.

Ympäristölautakunta näkee kaupunkirakenteen tiivistämisen ja täydentämisen joukkoliikenneyhteyksien äärellä kannatettavana. Sairaala-alueen sisäosien yhtenäinen puistoalue säilyy melko laajana tiivistymisestä huolimatta. Myös alueen kävely- ja pyöräily-yhteydet paranevat nykyiseen verrattuna. Ekologisen kestävyuden teemoja on nostettu esiin mm. uusiutuvan energian tuotantoon, puurakentamiseen ja hulevesien käsittelyyn sekä läpäisevien ja läpäisemättömien pintojen määrään liittyvillä määräyksillä. Kortteleiden sijoittaminen tiiviisti katujen varsille suojaa pihoja ja puistoaluetta liikenteen haitoilta. Julkisvuon kohdistuvan melutason ollessa yli 65 dB, asuntojen on tarpeen avautua myös suuntaan, jossa melutason ohjeavot alittuvat. Kunnalliskodintien varrella julkisivujen melutaso on niin voimakas, että parvekkeet tulee määrätä suunniteltaviksi siten, että saavutetaan melutason ohjeavot (ulkona). Käpyläntiellä olemassa olevien asuinkerrostalojen kadun puoleiset julkisivut voitaisiin osoittaa merkinnällä, joka ohjaisi suojeltujen rakennusten rakenteellisen meluntorjunnan parantamiseen rakennussuojelulliset näkökohdat huomioon ottaen.

Vanhusneuvosto puoltaa kaavaa ja esittää, että Muistikylästä tulee suunnitella turvallinen asumiskokonaisuus, jossa ympärivuorokautiset palvelut ovat saatavilla. Koskelan puistomaisuus tulee säilyttää ja rakennusten kattojen tulee olla viherkattoja. Muistikylän tulisi olla luhtitalotyypinen U-muotoinen kerrostalokokonaisuus, jonka keskellä olisi viihtyisä vihreä sisäpiha. Muistisairaiden tulee voida liikkua itsenäisesti. Vanhusneuvosto haluaa edelleen olla tiiviisti mukana Muistikylän suunnittelussa. On tärkeää saada kokonaiskuva siitä, miten suuri alue varataan varsinaista Muistikylää varten. Vanhusneuvosto haluaa erityisesti painottaa hyvien julkisten liikenneyhteyksien tärkeyttä. Muistikylä ei saa olla erillinen saareke, vaan osa Muistiystävällistä Helsinkiä.

Muissa lausunnoissa ei ollut huomautettavaa. Liikennevirasto, liikennelaitos-liikelaitos, rakennusvalvontavirasto, nuorisosiainkeskus, Helsingin kaupungin asunnot Oy, Helen Sähköverkko Oy ja varhaiskasvatusvirasto ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa.

Opetusvirastolta saapui nähtävilläolon jälkeen lausunto, jossa kerrotaan, että oppilasmäärän kasvu Koskelan alueella asettaa paineita turvallisen koulumatkan päässä olevalle uuden koulurakennuksen rakentamiselle. Alueella on alkamassa palveluverkkotarkastelu ruotsinkielisen pohjoisen koulu- ja päiväkotiverkon osalta sekä suomenkielisen Käpylän alueen osalta. Tilakeskuksen talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan on opetusvirasto esittänyt tarpeen noin 500 - 600 oppilaalle valmistumisvuodelle 2025.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Asemakaavaan ja asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kaavaehdotukseen tehdyt muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisestä luvusta (s. 48 - 50).

Kaavaehdotukseen tehdyistä tarkistuksista on keskusteltu kiinteistöviraston tonttiosaston, ympäristökeskuksen ja asuntotuotantotoimiston ja kaupunginkanslian aluerakentamisyksikön kanssa.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12389 kartta, päivätty 8.3.2016, muutettu 25.10.2016 ja 7.12.2016, päivitetty Khn 7.12.2016 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12389 selostus, päivätty 8.3.2016, muutettu 25.10.2016 ja 7.12.2016, päivitetty Khn 7.12.2016 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti liitteineen 8.3.2016, täydennetty 11.10.2016, päivitetty Khn 7.12.2016 päätöksen mukaiseksi
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

14.12.2016

Kaj/14

- 1 Havainnekuva 8.3.2016
2 Ilmakuvasovitus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Liikennevirasto

Helen Oy
Helsingin kaupungin asunnot Oy
Vanhusneuvosto

Ne mielipiteen tai muistutuksen esittäneet, jotka ovat pyytäneet tiedon päätöksistä

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Tiedoksi

Asuntotuotantotoimisto
Kaupunginmuseon johtokunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kiinteistölautakunta
Pelastuslautakunta
Sosiaali- ja terveysvirasto
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristölautakunta
Vanhusneuvosto
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)
Nuorisoasiainkeskus
Rakennusvalvontavirasto
Opetusvirasto

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

14.12.2016

Kaj/14

Varhaiskasvatusvirasto
Helsingin kaupungin asunnot Oy

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.12.2016 § 1097

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 26. kaupunginosan (Koskela) kortteleiden 26961 - 26972, kortteli 26979 tonttien 8, 9 ja katualueen sekä 25. kaupunginosan (Käpylä) korttelin 25881 tontin 3 asemakaavan ja asemakaavan muutoksen 8.3.2016 päivätyn ja 25.10.2016 muutetun piirustuksen numero 12389 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutoksella muodostuu uusi kortteli 26960.

Käsittely

07.12.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hannu Oskala:

Lisätään kaavamerkintään AKS-KORTTELIALUEILLA määräys ”Rakennusten tulee olla julkisivultaan ja rakenteeltaan pääosin puuta.” Samalla kaupunginhallitus velvoittaa virastoa tekemään päätöksen edellyttämät tarkistukset kaava-asiakirjoihin.

Kannattaja: Pilvi Torsti

Vastaehdotuksen mukaiset muutokset ja kaavaehdotuksen käsittelyä koskevat tarkennukset on tehty liitteisiin 1 (kaavakartta), 2 (selostus) ja 3 (vuorovaikutusraportti).

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Hannu Oskalan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

14.12.2016

Kaj/14

Jaa-äännet: 6

Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Mika Raatikainen, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Mirka Vainikka

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Marcus Rantala, Pilvi Torsti, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunginhallitus hyväksyi Hannu Oskalan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

28.11.2016 Pöydälle

21.11.2016 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.10.2016 § 344

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Ksv 2482_1

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 8.3.2016 päivätyn ja 25.10.2016 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12389 hyväksymistä. Asemakaava koskee 26. kaupunginosan (Koskela) kortteleita 26961–26972, osaa korttelia 26979 ja katualuetta. Asemakaavan muutos koskee 26. kaupunginosan (Koskela) korttelin 26979 tontteja 8 ja 9 sekä katualuetta (muodostuu uusi kortteli 26960) ja 25. kaupunginosan (Käpylä) korttelia 25881 tonttia 3.

Lisäksi lautakunta päätti

- poistaa kaavamerkinnöistä AKS-KORTTELIALUEILLA määräyksen ”Rakennusten tulee olla julkisivultaan ja rakenteeltaan pääosin puuta.” Samalla lautakunta velvoittaa virastoa tekemään päätöksen edellyttämät tarkistukset kaava-asiakirjoihin.
- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilla kohdassa Päätöksenteko

www.hel.fi/ksv

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Lautakunta toteaa, että puurakentamisen edistäminen on mahdollista ottaa huomioon tontinluovutusehdoissa jossain tai joissakin muissa kohteissa.

Käsittely

25.10.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Risto Rautava:

Lisäys kohtaan (2):

Lisäksi lautakunta päättää:

- poistaa kaavamerkinnöistä AKS-KORTTELIALUEILLA määräyksen ”Rakennusten tulee olla julkisivultaan ja rakenteeltaan pääosin puuta.” Samalla lautakunta velvoittaa virastoa tekemään päätöksen edellyttämät tarkistukset kaava-asiakirjoihin.

Kannattaja: Matti Niiranen

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Kohdan kolme (3) jälkeen lisätään uudeksi kohdaksi (4) seuraava:

Lautakunta toteaa, että puurakentamisen edistäminen on mahdollista ottaa huomioon tontinluovutusehdoissa jossain tai joissakin muissa kohteissa.

14.12.2016

Kaj/14

Kannattaja: Matti Niiranen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisäys kohtaan (2):

Lisäksi lautakunta päättää:

- poistaa kaavamerkinnoistä AKS-KORTTELIALUEILLA määräyksen
"Rakennusten tulee olla julkisivultaan ja rakenteeltaan pääosin puuta."
Samalla lautakunta velvoittaa virastoa tekemään päätöksen edellyttämät tarkistukset kaava-asiakirjoihin.

Jaa-äännet: 2

Elina Moisio, Mikko Särelä

Ei-äännet: 6

Hennariikka Andersson, Eija Loukoila, Jape Lovén, Jaakko Meretniemi,
Matti Niiranen, Risto Rautava

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Tom Packalén

Suoritettussa äänestyksessä puheenjohtaja Rautavan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6 – 2 (1 poissa).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kohdan kolme (3) jälkeen lisätään uudeksi kohdaksi (4) seuraava:

Lautakunta toteaa, että puurakentamisen edistäminen on mahdollista ottaa huomioon tontinluovutusehdoissa jossain tai joissakin muissa kohteissa.

Jaa-äännet: 1

Elina Moisio

Ei-äännet: 7

Hennariikka Andersson, Eija Loukoila, Jape Lovén, Jaakko Meretniemi,
Matti Niiranen, Risto Rautava, Mikko Särelä

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Tom Packalén

Suoritettussa äänestyksessä puheenjohtaja Rautavan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7 – 1 (1 poissa).

11.10.2016 Pöydälle

08.03.2016 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Paula Kinnunen, arkkitehti, puhelin: 310 37141
paula.a.kinnunen(a)hel.fi
Antti Varkemaa, projektipäällikkö, puhelin: 310 37053
antti.varkemaa(a)hel.fi
Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi
Suvi Hokkanen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37255
suvi.hokkanen(a)hel.fi
Maija Lounamaa, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
maija.lounamaa(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Opetusvirasto 16.9.2016

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää opetusvirastoa lausumaan Koskelan sairaalan ja pesula-alueen asemakaavasta

Tavoitteena on muuttaa alue pääosin asuinalueeksi siten, että alueelle sijoitetaan uusia asuinkerrostaloja ja tarvittavia palveluja sekä nk. kivi-jalkaliiketilaa mutta ei opetus- eikä nuorisotoimen tiloja. Sairaala-alueen kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaat rakennukset on tavoitteena säilyttää muuttamalla ne pääosin asuinkäyttöön. Asumisen lisäksi alueelle on tarve sijoittaa vanhusten monipuolinen palvelukeskus, päiväkotipalveluita ja päivittäistavarakauppa. Olemassa olevien yhtenäisempien puistomaisten alueiden säilyttäminen ja hyvien kulku-yhteyksien luominen alueelle ja sen läpi ovat olleet keskeisinä tavoitteina aluetta suunniteltaessa. Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista, koska sen avulla voidaan toteuttaa asuntotuotantotavoitetta, tarjota kohtuuhintaisia asuntotontteja ja luoda puiston avulla edellytyksiä hyvälle kaupunkielämälle ja erilaisten ihmisten kohtaamiselle. Kaavaratkaisun avulla voidaan myös tasapainottaa

vuokratalovaltaisen alueen tilannetta. Muutosalueen pinta-ala on 144 735 m². Tämä tarkoittaa alueelle yhteensä noin 3 000 uutta asukasta.

Lähialueen koulut ovat suomenkieliset Koskelan ala-aste, Yhtenäiskoulu ja Käpylän peruskoulu sekä ruotsinkielinen Kottby lågstadieskola, daghemmet Ägeli ja Fenix. Koulujen ja päiväkotien tilojen riittävyyttä on seurattava. Oppilasmäärän kasvu Koskelan alueella asettaa paineita mahdollisen uuden koulurakennuksen varaukselle. Erityistä huomioita on kiinnitettävä lähikoulun turvalliseen koulumatkaan. Alueella on alkamassa palveluverkkotarkastelu ruotsinkielisen pohjoisen koulu- ja päiväkotiverkon osalta sekä suomenkielisen Käpylän alueen osalta. Tilakeskuksen talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan on opetusvirasto esittänyt tarpeen n. 500 - 600 oppilaalle ja valmistumisvuodeksi on esitetty 2025.

Lisätiedot

Mia Kuokkanen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
mia.kuokkanen(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.05.2016 § 45

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 18.3.2016

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta antoi lausunnon Koskelan sairaalan ja pesuloiden alueen asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksesta:

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella on tarkoitus suojella Koskelan sairaala-alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ja muuttaa ne pääosin asuinkäyttöön sekä mahdollistaa koko kaava-alueella täydennysrakentaminen. Suunnittelun tavoitteena on kaupunkimainen ja viihtyisä ympäristö, alueen arvojen ja yhtenäisten toiminnallisten puistoalueiden säilyminen sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien parantaminen. Sairaalarakennusten välitön ympäristö jätetään rakentamatta ja tärkeät yhtenäiset viheralueet säilytetään puistoina. Myös entisten pesuloiden puolelle on suunniteltu puistoalue.

Kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta keskeistä on turvata Koskelan sairaala-alueen rakennusten ominaispiirteiden, niiden muodostamien kokonaisuuksien luonteen ja niihin sisältyvien kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen sekä uudisrakentamisen sopeuttaminen tähän kokonaisuuteen. Koskelan sairaala kertoo Helsingin sosiaalihuollon ja sairaanhoidon historiaa yli sadan vuoden ajalta.

Koskelan sairaala-alueen ensimmäinen rakennusvaihe liittyy Helsingin kaupungin työ- ja vaivaistalon rakentamiseen Koskelaan vuosina 1912-1914, jolloin rakennettiin alueella edelleen sijaitsevat rakennukset A, B, C, E, F ja H sekä kappeli. Kunnalliskodin sairaalapaikkojen tarve johti toiseen rakennusvaiheeseen 1920- ja 1930-luvulla. 1940-luvulla virinneeseen vanhusten laitoshuollon uudistamishankkeeseen liittyneet muutos- ja rakennustyöt 1950-luvun ja 1960-luvun alussa olivat seuraava ja viimeisin merkittävä muutosvaihe alueella, joka vuodesta 1982 on virallisesti ollut nimeltään Koskelan sairaala. Viime vuosikymmeninä alueelle ei ole rakennettu uutta, vaan rakennuskantaan kohdistuneet toimenpiteet ovat olleet erityyppisiä korjauksia ja rakennusten käyttötaroituksen muutoksia.

Kaava-alueeseen kuuluvalla Koskelan pesuloiden alueella ei enää sijaitse rakennuksia, vaan ne on purettu vuosina 2012 ja 2015. Helsingin kaupungin museo on taltioinut Kunnalliskodintie 4:ssä sijainnutta Uudenmaan Sairaalapesula Oy Koskelan yksikköä ja sen toimintaan liittyntä materiaalia vuonna 2011 nykydokumentointiprojektissaan valokuvaamalla ja haastatteluin.

Kaupungin museon johtokunta katsoo, että asemakaavamuutoksen lähtökohtana tulee olla alueen kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakennusten ominaispiirteiden säilymisen turvaaminen ja reunaehtojen asettaminen tuleville muutoksille ja korjauksille. Suunnittelun pohjaksi kaava-alueesta on tehty Koskelan sairaalan ympäristöhistoriallinen selvitys (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen Oy 09.01.2015) ja sairaala-alueen rakennukset ja niiden rakennus- ja muutosvaiheet on selvitetty rakennushistoriallisessa selvityksessä (Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy 26.06.2015). Nämä selvitykset täydentävät alueesta aikaisemmin laadittuja selvityksiä. Laadittujen selvitysten pohjalta on arvioitu ja valittu sairaala-alueen ominaisluonteen kannalta keskeiset säilytettävät ja vaalittavat alueet ja rakennukset.

Sairaala-alueella ovat erityisen suojelumääräyksen saaneet alkuperäisen asemakaavallisen sommitelman mukaiseen sairaalokokonaisuuteen kuuluneiden sairaalapaviljonkien A, B, C ja E muodostama, Käpylätien sisäänkäynniltä alkava poikittaisakseli (suojelumerkintä s-1). Parhaiten alkuperäisen sairaalapuiston vanhinta kerrostumaa edustavat alueet löytyvät kuitenkin kappelin ja hallintorakennuksen H ympäristöstä (suojelumerkintä s-2). Lisäksi sairaalan vanhaa rakennuskantaa sisältävät korttelit ovat saaneet merkinnän AK/s. Asemakaavaehdotuksessa Rohtotarhan nimen saanut entinen sairaalan viljelytoimintaa palvellut pelto- ja puutarha-alue säilyy edelleen rakentamattomana viheralueena, alueen laajimpana puistona. Rakennuksista alkuperäiseen rakennuskokonaisuuteen kuuluneet, vähiten muutoksia kokeneet kappeli, hallintorakennus H ja rakennukset B ja E ovat asemakaavaehdotukses-

sa saaneet suojelumerkinnän sr-1, jolla turvataan myös arvokkaiden sisätilojen säilyminen. Koskelan vaivaistalon alkuperäiseen kokonaisuuteen kuuluneet, mutta 1950-luvulla korotetut ja muutetut paviljongit A ja C sekä sairaalavaiheen rakennus G ovat saaneet suojelumerkinnän sr-2, jolla on tavoitteena vaalia sekä rakennusten alkuperäistä että muutoshistoriassa merkittävää 1950-luvun kerrostumaa. Alkuperäiseen kokonaisuuteen kuulunut paviljonki F on eniten muuttuneena saanut suojelumerkinnän sr-3 samoin kuin 1950-luvun asuintalokokonaisuuden rakennukset.

Koskelan sairaalan ja pesuloiden alueelle on asemakaavaehdotuksessa osoitettu runsaasti uutta asuinkerrosalaa. Täydennysrakentaminen on tarkoitus sijoittaa pääasiassa alueen reunamille, ympäröivien katujen varsille. Kerroslukumäärä vaihtelee Käpyläntien varren viidestä Koskelantien seitsemään. Aluetta ympäröivät katunäkymät tulevat muuttumaan siten nykyistä selvästi rakennetummiksi. Sairaala-alueen puistoihin rajautuvat uudisrakennukset ovat nelikerroksisia pistetaloja. Pysäköinti on suunniteltu sijoitettavaksi maanalaisiin laitoksiin ja tontteja ei saa aidata. Näin puistojen ja pihojen välinen yhteys säilyy mahdollisimman luontevana ja alkuperäisten rakennusten muodostamat kokonaisuudet eheinä, viheralueiden ympäröiminä kokonaisuuksina. Tämä asemakaavan mahdollistama täydennysrakentaminen on määrällisesti ja osittain myös mittakaavaltaan olemassa olevaa rakennuskantaa suurempaa. Uudisrakennusten sijoittelua, kokoa ja ulkoasua ohjaavien määräysten mukaan niiden sijoittaminen sairaala-alueen erilaisten osaluoiden ominaisluonnetta kunnioittaen on kuitenkin mahdollista.

Kaupunginmuseon johtokunta katsoo, että esillä olevan Koskelan sairaalan ja pesuloiden asemakaavaehdotuksen mukainen alueen ja sillä sijaitsevien rakennusten käyttötarkoituksen muutos sekä laajamittainen täydennysrakentaminen tulee olemaan uusi merkittävä muutosvaihe alueen historiassa. Asemakaavaehdotuksen mukaisilla suojelumääräyksillä ja uudisrakentamista ohjaavilla määräyksillä Koskelan sairaalan ja pesuloiden alueella on mahdollista turvata alueen rakennuksiin ja rakennusten, maiseman ja viheralueiden muodostamiin kokonaisuuksiin liittyvien kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen täydennysrakentamisen rinnalla. Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa asemakaavaehdotuksen hyväksymistä.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimisto 24.5.2016

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Koskelan puistomainen ja kulttuurihistoriallisesti arvokas sairaala-alue on muuttumassa asuinalueeksi. Kaavaehdotuksessa nykyistä rakennuskantaa suojellaan ja muutetaan asuinkäyttöön. Alueen reunoille on sijoitettu uusia tiiviitä asuinkortteleita, jotka rajaavat katutilaa ja mahdollistavat laajojen puistoalueiden säilymisen kaava-alueen keskiosissa. Kunnalliskodintien pohjoispuolelle, ns. pesuloiden alueelle, on asuinkortteleiden lisäksi tulossa vanhusten monipuolinen palvelukeskus sekä päivittäistavarakauppa.

Tämän hetken alustavan tiedon mukaan ATT:n rakennutettavaksi olisivat tulossa asuinkerrostalotontit 26967/1 ja 26968/1 Käpylängtien varrella sekä vanhusten monipuolisen palvelukeskuksen tontti 26979/10 Kunnalliskodintien varrella. Lausunto koskee ainoastaan näitä osia kaava-alueesta. Tämän lausunnon valmistelun jälkeen on tullut tietoa, että osa näistä tonteista ei mahdollisesti pelastamista koskevien rajoitteiden takia soveltuisikaan ATT:lle. Monipuolisen palvelukeskuksen osalta lausunto on laadittu yhteistyössä Hekan kanssa.

AK-tonteille on tarkoitus toteuttaa kohtuuhintaista asumista eri hallintamuotoihin: vuokra-, asumisoikeus- ja Hitas-asuntoja. Tästä näkökulmasta on etu, että kaava-alueen maaperä mahdollistane rakennusten perustamisen pääosin kallion- tai maanvaraisesti. Selkeän muotoiset rakennusalat ja asuinrakennusoikeuden määrittely tonttikohtaisesti (ei rakennusalakohtaisesti) ovat hyviä lähtökohtia.

Asuinkorttelit on mitoitettu tiiviisti, jotta puistoalueille on saatu väljyyttä. Pysäköinti on sijoitettu pihakannen ja osittain myös rakennusten alle, mikä on teknisesti vaativa sekä hintava ratkaisu, vaikka arvokkaassa ympäristössä perusteltukin valinta. Kansien korkomaailman tulee voida liittyä luontevasti ympäristöönsä ja pysäköintihallin lattian olla toteutettavissa korkoon, jossa ei tarvita kalliita vesitiiviitä rakenteita. Kaavan olisi hyvä mahdollistaa ajoyhteydet sekä pysäköintihalliin että pihakannelle kokonaisuuden kannalta luontevimpiin sijainteihin, eikä edellyttää hallien ajoaukkojen sijoitusta asuinrakennuksiin.

Olisi toivottavaa, että kaavamääräyksissä ei ohjattaisi ainakaan sitovasti rakennuksen tilaohjelmaan (huoneistojakauma, asuntoja palvelevien aputilojen määrä ja sijainti) liittyviä asioita. Kaavamääräyksillä voidaan esimerkiksi rajoittaa pelastamismahdollisuuksia ja sitä kautta vaikeuttaa pienempien huoneistokokojen toteuttamista. Normaalkerrosten yläpuolelle edellytetyt sauna- tai vapaa-ajan tilat nostavat kustannuksia

eivätkä mahdollista rakennusvalvontaviraston julkaiseman uuden yhteistilaohjeen esittämää tapauskohtaista tarkastelua. ”Yhteistilojen rakennuttaminen asuinrakennushankkeissa” sekä tilaajan tarpeet linjaavat osuvimmin asumista palvelevien tilojen ratkaisuja hankkeissa. Yhteistiloja tulee kaavan mukaan osoittaa myös alueella olemassa oleviin rakennuksiin.

Kortteleihin 26967 ja 26968 on vain osittain mahdollista ratkaista pelastusreitit tonttien sisäisinä järjestelyinä. Kaavaratkaisun tulisi mahdollistaa myös matalamman keskipinta-alan asuntotuotanto, jossa asunnot myös voidaan suunnata parhaisiin näkyymiin ja ilmansuuntiin, sekä puistoon päin. Pihakansien lisäksi pelastaminen tulisi olla mahdollista sekä Käpyläntieltä, Paviljonkikujalta että Hospitaalinkululta. Mikäli Rohtotarhan puistoon ei ole mahdollista järjestää pelastusreittiä, tulisi puiston laitaan sijoittuvien pistetalojen välistä tontin rajaa muokata siten, että pelastuspaikka saadaan lähemmäs puiston puoleisia julkisivuja. Tämä vähentäisi sijainteja, joissa pelastautuminen tuottaa erityisjärjestelyjä, esim. poistumistieportaita julkisivulle. Pelastamisen kannalta haastavimmissa korttelien osissa päällekkäin olevien parvekkeiden kieltäminen voi lisätä pelastamisen järjestämisen haasteita, sen lisäksi että ratkaisu lisää rakentamiskustannuksia.

ATT:n tuotannossa käytetään ensisijaisesti keskitettyä tulo/poistoilmanvaihtoa. Konehuoneen tulisi nykymääräysten mukaan sijaita asuinkerrosten yläpuolella - muussa tapauksessa on käytettävä sekajärjestelmää, jossa konehuonekerroksen asunnoilla on huoneistokohtaiset iv-laitteet. Kaavassa tulisi sallia konehuoneet ullakotilassa ja tasakattoisten rakennusten katoilla.

Korttelissa 26968 edellytetään 200 k-m² liiketilan rakentamista. Asuinkerrostalon alakertaan sijoittuva liiketila on luontevaa mitoittaa yläpuolisten asuntojen kantavia linjoja noudatellen, joten liiketilan koossa olisi hyvä olla joustovaraa, liiketilan laajuuden määrittelyksi riittäisi alaraja. Ara-rahoitetussa tuotannossa liiketila tulee kaupungin Tilakeskuksen hallintaan, Hitas-tuotannossa liiketilan rakentamisen kustannukset lisätään asuntojen hintaan.

Asemakaava tarjoaa mahdollisuuksia yhteisjärjestelyihin, esim. AKS-tontin väestönsuojan sijoittamiseen Hospitaalinpuistoon liittyvän kannen alle sekä joidenkin säilytettävien rakennusten jätehuollon sijoittamiseen uusiin asuinkortteleihin. Kortteliin 26968 Paviljonkikujan varrelle olisikin muuntamon lisäksi mahdollisesti tulossa yhteensä seitsemän korttelin jätetilat (alustavan arvion mukaan noin 125 m²) osaksi kaupunkikuvallisesti tärkeitä kujanäkymää. Tulisi tutkia mahdollisuuksia sijoittaa syväkeräysastioita sopiviin sijainteihin kujan varteen, jotta korttelin 26968 maantasojulkisivusta Paviljonkikujalle vapautuisi tiloja muil-

lekin tiloille kuin jätehuollon ja muuntamon tiloille. Muuntamon sijoittaminen asuinrakennukseen ei ole ensisijaisesti toivottava ratkaisu sen aiheuttamien teknisten erityisratkaisujen takia.

Tilaohjelmaan ja kustannuksiin vaikuttavien yhteisjärjestelyiden aika-
tauluineen tulee olla valmiina sovittuina lähtötietoina, kun hankkeita käynnistetään jotta ne eivät aiheuta viivästyksiä ja sitä kautta lisäkustannuksia hankkeissa. Lisäksi ulkopuolisten toimintojen sijoittamisesta hankkeeseen tulee saada korvauksena niistä aiheutuvat kustannukset.

Kortteliin 26979 tontille 10 tulee sijoittumaan Koskelan monipuolinen palvelukeskus, johon tämän hetken tiedon mukaan suunnitellaan palvelukeskusta, päivätoimintaa, kotihoidon ja kotisairaalan työntekijöiden toimitiloja sekä erityisasumista (ryhmäkoteja). Tonttitehokkuus on noin 2,5. Eriluonteisia tiloja ja toimintoja sisältävän laajan kokonaisuuden toteuttaminen tiukalle tontille pääosin puurakenteisena ja puujulkisivuin on kunnianhimoinen lähtökohta. Riskinä on, että kaavassa vaadittu materiaalivalinta tuottaa runsaasti tapauskohtaista harkintaa ja lisäneuvotteluja, joiden takia hankkeen aikataulut ja kustannusten arviointi vaikeutuu. Materiaalivalintoja tulisi voida tehdä hankelähtöisesti etenkin rungon osalta. Tilaajan laatuvaatimuksiin sisältyy märkätilojen toteuttaminen kiviaineisin väliseinin.

Yksikerroksisille rakennusosille määrätty viherkatto kompensoi pieneksi jäävää maantasopihaa ja tarjoaa mahdollisuuksia esim. muistisairaiden turvalliseen ulko-oleskeluun. Oleskelukatoilla kaavan edellyttämä 300 mm kasvukerros toteutuisi vain istutusalueilla, ei kulkureittien ja ulko-oleskelun osalta. Viherkattoa ei tulisi määritellä toteutettavaksi puurakenteisena.

Rakennusalan ulkopuolelle jäävä Koskelanhakaan liittyvä tontin osa on määrätty istutettavaksi. Tehokkaasti rakennettavalla tontilla rakennusalan ja istutusalueen rajaus voisi olla korkeintaan ohjeellinen. Nykyisen puuston säilyttäminen ei vaikuta mahdolliselta, kun ahdas tontti asettaa jo erityisiä vaatimuksia työmaajärjestelyille.

AKS-tontille ei ole järjestettävissä pelastusauton reittejä, jolloin pelastautumisen tulee onnistua kohteen sisäisin järjestelyin.

Lisätiedot

Seidi Kivisyryä, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 32331
seidi.kivisyry(a)att.hel.fi

Kiinteistölautakunta 19.05.2016 § 229

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle Koskelan sairaalaa ja pesuloita koskevasta asemakaavaehdotuksesta ja asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12389 seuraavan lausunnon:

Yleistä

Alue sijaitsee Helsingin kaupungin 26. kaupunginosan (Koskela) eteläreunalla ja siihen kuuluu asemakaavoittamaton sairaala-alue osoitteessa Käpyläntie 11, yksityisten ja kaupungin pesuloiden tontit 26979/4 ja 9 osoitteessa Kunnalliskodintie 2 ja 4, autopaikkatontti 25881/3 sekä ympäröiviä katualueita. Helsingin kaupunki omistaa alueen. Lisäksi kaupunki omistaa alueella 13 rakennusta.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on sairaala-alueen kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaiden rakennusten suojeleminen ja muuttaminen pääosin asuinkäyttöön sekä alueen täydennysrakentaminen siten, että alueelle sijoitetaan uusia asuinkerrostaloja ja näiden mahdollisesti vaatimia palveluita sekä nk. kivijalkaliiketilaa. Asumisen lisäksi alueelle on tarve sijoittaa vanhusten monipuolinen palvelukeskus, päiväkotipalveluita ja päivittäistavarakauppa.

Asemakaavan muutosehdotuksen sisältämä määrä uutta asuinrakentamista (AK), asuin- ja liikerakentamista (AL) sekä asumiseen muutettavaa kerrosalaa (AK/s) on suunnittelualueella yhteensä 107 847 k-m², josta 14 377 k-m² tulee käyttötarkoituksen muutoksista. Olemassa oleva asuinkerrosala sekä sosiaali- ja terveystoimen tarpeisiin osoitettu kerrosala mukaan lukien kerrosalaa on kaava-alueella yhteensä 143 772 k-m². Tämä tarkoittaa alueelle yhteensä noin 3 000 uutta asukasta, joista noin 250 sijoittuisi monipuoliseen palvelukeskukseen muistisairaiden ryhmäkoteihin.

Asemakaavamuutosta on valmisteltu yhteistyössä kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa kaupungin omistamien rakennusten osalta.

Lautakunnan näkemyksen mukaisesti kaavaehdotus tukee kaupungin asettamia asuntotuotantotavoitteita. Eräiden kaavamääräysten osalta esitetään jäljempänä mainittuja tarkennuksia ja muutoksia.

Huomioita kaavamerkinnoistä ja -määräyksistä

Asuinkerrostalojen (AK) sekä asuinkerrostalojen ja liikerakennusten (AL) korttelialueet

AK- ja AL-korttelialueita koskee kaavassa perheasuntomääräys, jonka mukaan vähintään 50 % asuntojen huoneistoalasta tulisi toteuttaa

asuntolina, joissa on keittiön/keittotilan lisäksi kolme asuinhuonetta tai enemmän.

AM-ohjelman mukaisesti kaupunki pyrkii turvaamaan perheasunnoiksi soveltuvien eli vähintään kahden makuuhuoneen asuntojen riittävän osuuden omistusasuntotuotannossa. Huoneistotyyppijakauman ohjaus perustuu ensisijaisesti tontinluovutusehtoihin. Lähinnä valtion ja yksityisten tahojen omistamalla maalla voidaan käyttää asemakaavamääräyksiin perustuvaa ohjausta sääntelemättömän omistusasuntotuotannon osalta.

Kaavaan merkitty perheasuntoja koskeva määräys ei noudata nykyistä linjausta huoneistotyyppijakauman ohjaamisessa, sillä se ei kohdistu ainoastaan omistusasuntotuotantoon, keskipinta-alaa ei huomioida eikä perheasuntoa määritetä makuuhuoneiden, vaan yleisesti asuinhuoneiden lukumäärän kautta. Joka tapauksessa koko asemakaava-alue on kaupungin omistamaa maata, jolloin perheasuntojen määrä ja koko tulee lähtökohtaisesti ottaa huomioon tontinluovutusehdoissa. Siten perheasuntoja koskeva määräys tulisi poistaa kaavasta.

Erityisasumisen ja palveluiden korttelialue (AKS)

Kaavamääräysten mukaan AKS-korttelialueella rakennusten tulee olla julkisivultaan ja rakenteeltaan pääosin puuta. Lisäksi tällä korttelialueella yksikerroksisten rakennusosien katto tulee toteuttaa viherkattoisena (min. 300 mm kasvukerros). Viherkattoja koskevalla määräyksellä on haluttu mahdollistaa yksikerroksisilla rakennusosilla kattopihojen rakentaminen muistisairaiden ulkoilua varten. Kaavamuutosalueeseen kuuluu yksi AKS-kortteli.

Suomessa ei ole toistaiseksi asuntorakentamisen yhteydessä laajaa kokemusta viherkattojen toteutumisesta, niiden käytöstä ja ylläpidosta eikä rakenteiden pitkäaikaiskestävyydestä. Näiltä osin tarvitaan lisää kokemusperäistä tietoa. Lisäksi viherkattojen toteuttaminen osaltaan nostaa rakennuskustannuksia suunnittelun ja rakentamisen monimutkaistumisen sekä riskitason kasvun kautta ja vaikuttaa siten kokonaisuudessaan asumisen hintaa nostavasti.

Kaupunki pyrkii edistämään uusiutuvien ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavien rakennusmateriaalien ja tuotantotapojen käyttöä erityisesti puurakentamista painottaen. Edellä mainittuihin tavoitteisiin tähtäävien kaavamääräysten tulisi olla kuitenkin luonteeltaan sallivia eikä pakottavia. Tällöin sekä puurakentaminen että viherkatot voitaisiin kohdistaa tarkoituksenmukaisiin ja hanketalouden kannalta toteutuskelpoisiin kohteisiin.

Lopuksi

Lähtökohtaisesti asemakaavamuutos tukee kaupungin asettamien asu-
misen ja maankäytön yleisten tavoitteiden toteutumista. Kaupunkikuval-
liset ja ympäristölliset tekijät huomioon ottaen kaavamuutos mahdollis-
taa tehokkaasti yleisten asuntotuotantotavoitteiden edistämisen alueel-
la. Lisäksi kaavaratkaisun avulla voidaan edistää kohtuuhintaista asu-
mista.

Kiinteistölautakunta puoltaa asemakaavamuutoksen hyväksymistä
edellyttäen, että lausunnossa mainitut seikat huomioidaan.

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Miia Pasuri, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 34439
miia.pasuri(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 17.05.2016 § 215

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraava-
van lausunnon:

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Koskelan sairaalan ja
pesuloiden aluetta, joka sijaitsee Koskelan kaupunginosan lounaiskul-
massa Käpylän ja Toukolan rajalla.

Muutos mahdollistaa sairaala-alueen kulttuurihistoriallisesti ja kaupun-
kikuvallisesti arvokkaiden rakennusten suojelemisen ja muuttamisen
asuinkäyttöön sekä alueen täydennysrakentamisen. Asemakaava mah-
dollistaa myös vanhusten monipuolisen palvelukeskuksen uudisraken-
nuksen, pysyvien päiväkotipalveluiden sekä päivittäistavarakaupan si-
joittumisen alueelle. Kulkuyhteyksiä voi rakentaa ja kehittää alueella
niin, että jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet ja houkuttelevuus paranee.

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupunkisuunnitteluviraston
laskelmien mukaan rakennusvirastolle arviolta noin 5 miljoonan euron
kustannukset, josta noin 2,5 miljoonaa kohdistuu katualueisiin ja 2,5
miljoonaa puistoalueisiin.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

14.12.2016

Kaj/14

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Heikki Takainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38977
heikki.takainen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 10.05.2016 § 60

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Koskelan (26.ko) asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 12389:

Kaava-alueella tulee huomioida, että mikäli muuntamotiloja sijoitetaan maan tai kannen alle, tulee niistä järjestää käynti suoraan ulos. Tällä parannetaan pelastuslaitoksen toimintaedellytyksiä mahdollisessa tulipalotilanteessa.

Mikäli parvekkeita korvataan lämpimillä, asuinkäyttöön soveltuvilla viherhuoneilla, tulee näiden tilojen kantavat rakenteet ja palo-osastointi toteuttaa muun asunnon kaltaisena.

Kaavaselostuksessa mainitaan, että alueella oleva maanalainen tunneliverkosto säilyy osittain alueella tehtävien purkujen jälkeen. Kaavan tulee mahdollistaa tunneliverkoston jatkosuunnittelussa mahdollisesti tarvittavat maanpäälliset rakennelmat. Tällaisia maanpäällisiä rakennelmia voivat vaatia esimerkiksi poistumisjärjestelyt, palokunnan hyökkäysreitit sekä savunpoistojärjestelyt.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Joonatan Suosalo, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 31030222
joonatan.suosalo(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 03.05.2016 § 184

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Kaavaehdotuksen mukainen kaupunkirakenteen tiivistäminen ja täydentäminen joukkoliikenneyhteyksien äärellä on kannatettavaa. Sairaala-alueen sisäosien yhtenäinen puistoalue säilyy melko laajana tiivisty-

misestä huolimatta. Myös alueen kävely- ja pyöräily-yhteydet paranevat nykyiseen verrattuna. Ekologisen kestävyuden teemoja on nostettu esiin mm. uusiutuvan energian tuotantoon, puurakentamiseen sekä huilavesien käsittelyyn sekä läpäisevien ja läpäisemättömien pintojen määrään liittyvillä määräyksillä.

Suunnittelualue sijoittuu etenkin Koskelantien vilkkaaseen liikenneympäristöön, jossa ajoneuvoliikenteen melupäästöjen ja ilman epäpuh-
tauspäästöjen kuormitus on suurta. Kortteleiden sijoittaminen tiivisti ka-
tujen varsille suojaa pihvoja ja puistoaluetta liikenteen haitoilta. Siten
myös päiväkotit ja sen leikkialueet saadaan sijoitettua liikenteen haitta-
alueiden ulkopuolelle. Kuitenkin Koskelantien varrella ja paikoin myös
Kunnalliskodintien varrella asuinrakennusten julkisivuihin kohdistuvat
melutasot ovat voimakkaita. Julkisivuun kohdistuvan melutason ollessa
yli 65 dB, asuntojen on tarpeen avautua myös ns. hiljaisemmän julkisi-
vun puolelle, jolla tarkoitetaan suuntaa, jolla melutason ohjearvot alittu-
vat.

Koskelantien varrella asunnot eivät kaavamääräyksen mukaan saa
avautua vain Koskelantien suuntaan. Haasteena ovat kuitenkin L-muo-
toiset rakennukset, joilla myös muille kuin kadun suuntaiselle julkisivul-
le kohdistuu voimakasta melua. Kaavamääräyksen muuttaminen esim.
muotoon: Koskelantien varrella on kaikkien asuntojen avauduttava jul-
kisivun puolelle, jolla ei ole ääneneristävyysvaatimusta, on parempi
vaihtoehto.

Kaikilta osin tällaisten asuntopohjien järjestäminen voi olla haastavaa.
Kaavamääräysten tavoitteena tulee olla sen varmistaminen, että hiljai-
sia asuintiloja muodostuu kaikkiin asuntoihin. Käytännössä tämä voisi
tarkoittaa myös esimerkiksi viherhuoneita, kaksoisjulkisivurakennetta,
julkisivun lisäosia tai eri meluntorjuntakeinojen yhdistelemistä.

Kaavaehdotuksessa parvekkeet on määrätty lasitettaviksi liikenneme-
lua vastaan, jos julkisivuille on annettu äänitasoerovaatimus. Paikoin
Kunnalliskodintien varrella julkisivujen melutaso on niin voimakas (yli
65 dB), että parvekkeiden sijoittaminen kadun puolelle ei onnistu ns. ta-
vanomaisin ratkaisuin. Parvekkeet tulee tällöin määrätä suunniteltaviksi
siten, että saavutetaan melutason ohjearvot (ulkona).

Olemassa olevien asuinkerrostalojen meluntorjunta Käpylätien varrel-
la on myös hyvä ottaa huomioon kaavassa. Kadun puoleiset julkisivut
voitaisiin osoittaa merkinnällä, joka ohjaisi suojeltujen rakennusten ra-
kenteellisen meluntorjunnan parantamiseen rakennussuojelulliset nä-
kökohdat huomioon ottaen. Näin on tehty mm. Mäkelänkadulla ja vireil-
lä olevassa asemakaavan muutoksessa Etelä-Haagassa.

Esittelijä

14.12.2016

Kaj/14

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 17.02.2016 § 16

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Nimistötoimikunta päätti esittää Koskelan sairaalan alueella sijaitsevalle, Koskelan kappelille johtavalle kadulle nimeä

Kappelinpiha–Kapellgården
(katu)

perustelu: Vuonna 1914 valmistuneen, arkkitehti Knut Wasastjernan (1867–1935) suunnitteleman Koskelan kappelin mukaan.

Nimistötoimikunta on käsitellyt alueen nimistöä aiemmin 19.8., 16.9. ja 14.10.2015.

14.10.2015 Käsitelty

16.09.2015 Pöydälle

19.08.2015 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 25.11.2014

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Yleistä

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää kiinteistöviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä neljästä suunnitteluvaihtoehdosta.

Suunnittelualue sijaitsee 26. kaupunginosassa (Koskela) eteläreunalla ja siihen kuuluu asemakaavoittamaton sairaala-alue osoitteessa Käpyläntie 11, sekä yksityisen että kaupungin pesuloiden tontit 979/ 4 ja 9

osoitteissa Kunnalliskodintie 2 ja 4. Helsingin kaupunki omistaa suunnittelualueen. Lisäksi kaupunki omistaa alueella 13 kpl rakennuksia.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on sairaala-alueen kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaiden rakennusten säilyttäminen ja muuttaminen asuinkäyttöön. Lisäksi tavoitteena on muuttaa alue pääosin asuinkäyttöön siten, että alueelle sijoitetaan uusia asuinkerrostaloja ja näiden mahdollisesti vaatimia palveluja. Sosiaali- ja terveystoimen tarvitsemia tiloja on mahdollista sijoittaa myös alueelle. Niiden sijainti ja määrä päätetään myöhemmin. Suunnittelualueella olemassa olevat yhtenäisemmät puistomaiset alueet on tavoitteena säilyttää.

Alueelle on laadittu neljä toisistaan poikkeavaa suunnitteluratkaisua. Kaikki olemassa olevat sairaalarakennukset N-rakennusta lukuun ottamatta on kaikissa suunnitteluvaihtoehdoissa säilytetty ja muutettu pääosin asuinkäyttöön. Suunnitelmavaihtoehdot pyrkivät säilyttämään ja turvaamaan vanhan ympäristön säilymistä ja ottamaan huomioon alueen viherympäristön. Olemassa olevat rakennukset on mahdollista muuttaa asumiseen ja B- sekä E-rakennuksiin saa sijoittaa myös päiväkotitoimintaa. Jatkosuunnittelussa osa korttelialueista voidaan tarvittaessa osoittaa erityisasumista ja sosiaalitoimen palveluja varten (AKS). Kappeli on suunniteltu asuinalueen yhteiseksi asukastilaksi.

Asunto- ja ilmastopoliittisten tavoitteiden huomioiminen kaavoituksessa

Helsingin yksi keskeisin asuntopoliittinen ongelma on nykyisellään asuntojen kysyntään nähden alhaiset tuotantomäärät. Tämä on osaltaan nostanut asuntojen hintatasoa, joka on monilla alueilla muodostunut hyvin korkeaksi. Lisäksi kohtuuhintaiselle rakentamiselle on muun muassa maaperäolosuhteiden sekä korkeiden laatu- ja tehokkuustavoitteiden vuoksi Helsingissä nykyisellään vain vähän edellytyksiä.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön ohjelmassa asuntotuotannon määrällisenä tavoitteena on 5 500 asunnon vuotuinen tuotanto, joista 3 600 toteutetaan kaupungin omistamille tonteille. Tämä tarkoittaa muun ohella, että yleis- ja asemakaavoituksella tulee turvata riittävä lyhyen ja pitkän aikavälin tonttivaranto. Myös nykyinen maankäyttö – ja rakennuslaki edellyttää, että kaavoituksella turvataan riittävän asuntotuotannon edellytykset erityisesti pääkaupunkiseudulla. Tasapainoinen kaupunkikehitys edellyttää monipuolista asuntotuotantoa erilaisine rahoitus- ja hallintamuotoineen.

Koskelan alueen maankäytöstä laaditut neljä vaihtoehtoa tunnistavat ja täyttävät osin asuntotuotannosta asetetut määrälliset ja laadulliset tavoitteet. Laadittujen suunnitelmavaihtoehtojen eroavaisuudet toisistaan esimerkiksi toteutettavuuden, pysäköinnin ja asuntovolyymien kautta luovat erittäin hyvän lähtökohdan kaavatyöskentelyn jatkamiselle. Li-

säksi vaihtoehtojen esitystapa mahdollistaa analyttisen tarkastelun eri vaihtoehtojen välillä ja mahdollistaa teknistaloudelliset tarkastelut kattavammin.

Jotta Koskelan tuleva asemakaava vastaa kaupunginvaltuuston asettamiin asuntotuotannon määrällisiin ja laadullisiin asuntopoliittisiin tavoitteisiin tasapainoisesta kaupunkikehityksestä, sekä mahdollistaa ekologisen ja ilmastopoliittisen tavoitteenmukaisuuden, edellytetään kaavoitukselta tiivistä ja eheää joukkoliikenteeseen perustuvaa kaupunkirakennetta Esitetyistä suunnitelmavaihtoehdoista on mahdollista kehittää tavoitteet mahdollisimman hyvin saavuttava yksi yhtenäinen suunnitelmavaihtoehto, jossa yhdistyvät niin kulttuuriympäristölliset - ja virkistykelliset arvot, kuten myös asuntotuotannon määrälliset ja laadulliset tavoitteet kestävämmiin.

Suunnittelualueella sijaitsevat kaupungin rakennukset

Koskelan alueella kiinteistöviraston tilakeskuksen toimitilakannassa on 13 kpl rakennuksia. Vuokrattavaa alaa näissä on yhteensä 32 000 htm² ja vuokrausaste on 66 %. Rakennuksia on niiden elinkaaren aikana korjattu ja laajennettu useasti. Rakennusten käyttötarkoituksia on myös muutettu elinkaaren aikana. Vuosina 2008–2014 valmistuneita investintikorjauksia on kaikissa rakennuksissa tehty yhteensä noin 10 miljoonalla eurolla. Rakennuksen N purku on lähtökohtaisesti perusteltua, mutta rakennuksessa toimivan ravintokeskuksen (suurkeittiö) korvaavien toimintojen järjestäminen on selvitettävä. Tällä hetkellä ravintokeskus on yhä toiminnassa ja siihen on tehty vuoden 2014 aikana ylläpitäviä korjauksia noin 700 000 eurolla. Suurimmalla vuokralaisella sosiaalitoimella on noin 19 000 htm², josta noin 15 000 htm² vanhuksille suunnatulle toiminnalle.

Jos osa näistä rakennuksista tai kaikki rakennukset muutetaan asunnoiksi, tulee varmistaa korvaavat tilat kaupungin omassa käytössä oleville tiloille. Luopumismenettelyn aikataulu tulee näiden tilojen osalta suunnitella ja vaiheistaa sekä lisäksi tutkia tilankäytön tehostamisen mahdollisuuksia. Lisäksi tulee arvioida uuden asutuksen vaikutukset lähialueverkkoon. Kaupungin omistamista rakennuksista luopuminen on kaupungin tilakeskuksen tavoitteiden mukaista.

Tontinluovutus ja kaupungin talous

Alueelta tapahtuva tontinluovutus ajoittuu asemakaavaehdotuksen jälkeen. Jatkosuunnittelussa tulee pyrkiä saamaan selkeitä ja luontevia aluekokonaisuuksia pysäköinnin järjestämisen sekä olemassa olevan rakennuskannan osalta. Tontinluovutuksessa tullaan mahdollisesti ottamaan huomioon vanhan olemassa olevan rakennuskannan sekä alueelta uuden muodostuvan rakennusoikeuden yhdistäminen, jotta pa-

rannetaan hankkeiden toteuttamiskelpoisuutta sekä varmistetaan olemassa olevan rakennuskannan säilyminen ja kehittäminen siltä osin kuin se on mahdollista. Säätelämättömään asuntotuotantoon luovutettavan rakennusoikeuden arvo alueella on karkeasti tässä vaiheessa arvioiden 700-800e/kem². Täydennysrakentamisella on huomattava merkitys kaupungin talouteen.

Lopuksi

Kiinteistövirasto katsoo, että jatkosuunnittelussa tulee tutkia tarkemmin vaihtoehtoon C pohjautuvaa uutta yhtenäistä vaihtoehtoa, jossa suunnittelualue noudattelisi esitettyä massoittelemia osin tehokkaampana ja tiiviimpänä. Laadittava suunnitelmavaihtoehto vastaisi parhaiten asetettuihin määrällisiin ja laadullisiin asuntopoliittisiin tavoitteisiin sekä mahdollistaisi parhaiten vastuullisen ilmastoystävällisen ja ekologisen maankäytön. Lisäksi tiivis vaihtoehto turvaisi vanhan kulttuuriympäristön rakennuskannan säilymistä sekä mahdollistaisi myös riittävimmit viheryhteydet - ja pihat luoden viihtyisän ja urbaanin olemassa olevaa rakennettua omaisuutta kunnioittavan kaupunkiympäristön. Kaupunginmuseon esittämä kanta, jossa alueelle ei esitetä juuri lisärakentamista, on taloudellisesti ja asuntopoliittisesti kestävä.

Suunnitelmavaihtoehdon C pohjalta toteutettava jatkosuunnitelma tukee parhaiten myös kaupungin taloutta sekä varmistaa palveluverkon ylläpidon ja kehittämisen alueella.

Lisätiedot

Pekka Saarinen, tonttiasiamies, puhelin: 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 12.11.2014

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Yleistä

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä neljästä suunnitteluvaihtoehdosta 10.11.2014 mennessä

Suunnittelualue sijaitsee 26. kaupunginosassa (Koskela) eteläreunalla ja siihen kuuluu asemakaavoittamaton sairaala-alue osoitteessa Käpy-

läntie 11, sekä yksityisen että kaupungin pesuloiden tontit 979/ 4 ja 9 osoitteissa Kunnalliskodintie 2 ja 4.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on sairaala-alueen kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaiden rakennusten säilyttäminen ja muuttaminen asuinkäyttöön. Tavoitteena on muuttaa alue pääosin asuinkäyttöön siten, että alueelle sijoitetaan uusia asuinkerrostaloja ja näiden mahdollisesti vaatimia palveluja. Sosiaali- ja terveystoimen tarvitsemia tiloja on mahdollista sijoittaa alueelle. Niiden sijainti ja määrä päätetään myöhemmin. Suunnittelualueella olemassa olevat yhtenäisemmät puistomaiset alueet on tavoitteena säilyttää.

Alueelle on laadittu neljä keskenään poikkeavaa suunnitteluratkaisua. Kaikki olemassa olevat sairaalarakennukset N-rakennusta lukuun ottamatta on kaikissa suunnitteluvaihtoehdoissa säilytetty ja muutettu pääosin asuinkäyttöön. Puistoilla on huomattavaa kaupunkikuvallista ja paikallista merkitystä, joka on pyritty ottamaan huomioon kaikissa suunnitelmavaihtoehdoissa. Olemassa olevat rakennukset muutetaan asumiseen ja B- sekä E-rakennuksiin saa sijoittaa myös päiväkotitoimintaa. Päiväkodin piha-alue sijoittuu rakennusten eteläpuolelle ja sijaitsee puistossa. Jatkosuunnittelussa osa korttelialueista voidaan tarvittaessa osoittaa erityisasumista ja sosiaalitoimen palveluja varten (AKS). Kappeli on suunniteltu asuinalueen yhteiseksi asukastilaksi.

Suunnitteluratkaisuissa on haettu eroavuuksia muun muassa toteutavuudessa, pysäköintiratkaisuissa, vanhan ympäristön säilymisessä, alueen identiteetissä, liittymisessä ympäröivään kaupunkirakenteseen, yhteyksissä, viherympäristöissä, rakennetun ja puiston välisessä määrässä, urbaaniuden asteessa ja asuntojen määrässä. Pysäköintitalat sijoittuvat eri vaihtoehdoissa joko pääosin maanpäällisille pysäköintialueille, pysäköintitaloihin tai maanalaisiin pysäköintilaitoksiin tontti-kohtaisesti tai keskitetysti.

Muutosalueen pinta-ala on 127 100 m². Suunnitellun neljän toisistaan poikkeavan vaihtoehdon mukaisesti uuden asuinrakentamisen kerrosalan (AK) määrä suunnittelualueella vaihtelee noin 67 000 k-m² - 123 000 k-m² välillä, joka tarkoittaa noin 1600 - 3000 hengen asukasmäärää. Kaikissa vaihtoehdoissa saa yhteensä 2 890 k-m² sijoittaa B- ja E-rakennuksiin päiväkotia varten. Alueelle sijoitetaan mahdollisesti myös sosiaali- ja terveystoimen tarvitsemia tiloja. Sosiaali- ja terveystoimen tarpeisiin mahdollisesti osoitettava erityisasumisen ja monipuolisen palvelukeskuksen kerrosala sisältyy edellä mainittuihin asumiselle osoitettuun kerrosalamäärään.

Lausunto

Alueen ympäristöllä ja rakennuksilla on arvoja, jotka tulee säilyttää. Alueesta on tekeillä ympäristöhistoriallinen selvitys. Ilman ympäristöhistoriallista selvitystä on mahdotonta arvioida esitettyjä vaihtoehtoja tältä osin. Ympäristön säilyttämistavoitteet ja mahdolliset palautettavat osa-alueet on määriteltävä ennen suunnittelun työn jatkamista.

Suunnittelualaue rajautuu olemassa olevaan ja toimivaan katuverkkoon. Alueelle ei tarvita uusia yleisiä katu- tai torialueita. Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota ajoneuvoliittymien määrään ja sijaintiin, jotta erityisesti jalankulku- ja pyöräliikenneyhteydet säilyisivät mahdollisimman yhtenäisinä ja turvallisina.

Jatkosuunnittelun lähtökohtana tulee olla mahdollisimman laaja yhtenäinen puistoalue. Yksittäiset, pienialaiset puistoalueet eivät tuota hyvää ja toimivaa viherpalveluverkostoa.

Alueen yleisille palveluille, jotka mahdollisesti tarvitsevat piha-alueita käyttöönsä, kuten päivähoitolle tai sosiaali- ja terveystoimen palveluille, tulee osoittaa jatkosuunnittelussa riittävät omat piha-alueet. Näiden palveluiden vaatimat ulkoalueet eivät voi olla yleistä puistoaluetta, sillä alueet ovat tavallisesti päivisin poissa julkisesta puistokäytöstä ja niitä koskevat eri määräykset kuin julkisia viheralueita. Suunnittelualaueen esteettömyystaso riippuu alueelle tulevista palveluista. Palvelutalojen ja -asuntojen ympäristö on aina esteettömyyden erikoistason aluetta.

Eri suunnitteluvaihtoehtojen vaikutusten arvioinnissa on vertailtu kiitettävästi luontoon ja ekologiseen kestävyteen liittyviä arvoja. Rakennusvirastossa laaditaan tällä hetkellä Vanhankaupungin aluesuunnitelma, jossa tarkastellaan yleisiä alueita ja -palveluita myös Koskelan alueella. Aluesuunnitelmassa tarkastellaan ensimmäisen kerran myös koko alueen ekosysteemipalveluita. Ekosysteemipalvelunäkökulmasta Koskelan sairaala alue on merkittävä viheralue Vanhankaupungin aluesuunnitelman tarkastelualaueella ja sen tulisi säilyä mahdollisimman yhtenäisenä viheralueena myös jatkossa tarjoten laajasti ekosysteemipalveluita. Myös asukkaat arvostavat laajoja viheraluekokonaisuuksia, jotka voivat luoda alueelle positiivista, alueellista identiteettiä

Rakennusvirastolla ei ole muuta lausuttavaa tällä hetkellä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan 1104-01/14 ja neljään eri suunnitteluvaihtoehtoon.

Lisätietojen antajat osallistuvat asemakaavoitukseen rakennusviraston edustajina.

11.6.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440

petri.arponen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 7.11.2014

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Koskelan sairaalan ja pesuloiden alueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuurihistorian ja kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Helsingin kaupunginmuseo on 17.6.2013 antanut lausuntonsa Koskelan sairaalan ja pesuloiden alueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Nyt esillä oleva osallistumis- ja arviointisuunnitelma korvaa tuolloin esillä olleen suunnitelman. Suunnittelualueen rajausta on tarkistettu ja laajennettu koskemaan aiemmin esillä olleen lisäksi alueen eteläisessä osassa sijaitsevaa autopaikkojen korttelialuetta.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on esitetty Koskelan sairaala-alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten suojelu ja uusien käyttötarkoitusten määrittely sosiaali- ja terveystoimen tarpeet huomioon ottaen. Lisäksi alueelle suunnitellaan pääasiassa täydennysrakentamista asuintaloilla, joiden paikat tullaan määrittelemään uudessa asemakaavassa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan täydennysrakentaminen on tarkoitus sijoittaa pääasiassa sairaala-alueen reunoille ja pesuloiden tonteille.

Koskelan sairaalan ja pesuloiden alueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta aiemmin antamassaan lausunnossa kaupunginmuseo kiinnitti erityistä huomiota suunnittelualueeseen liittyvien selvitysten riittävyteen. Koskelan sairaala-alueen rakentumisesta ja rakennuskannasta on kaupunkisuunnitteluvirastossa tehty kaksi selvitystä: Koskelan sairaala-alue, rakennusvaiheet ja rakennukset (2001) ja Koskelan sairaala-alue ympäristöineen, selvitys kaavoitettavasta alueesta (2011). Kaupunginmuseo katsoi, että rakennusten suojelutavoitteiden laatiminen ja rakennusten käyttötarkoituksen muutos vaatii tuekseen tarkemmat selvitykset kuin jo tehdyt. Myös kaupunkisuunnitteluviraston selvityksessä (2011) tode-

taan, että alueen rakennuksista on tehtävä rakennushistoriaselvitys ja suunnittelualueesta on tehtävä ympäristöhistoriallinen selvitys, jossa eri aikakausina syntyneet kerrostumat tutkitaan sekä analysoidaan ympäristön säilyneisyys. Lisäksi on syytä kartoittaa mahdolliset piha- ja puistosuunnitelmat ja inventoida alueen nykyinen puusto, rakenteet ja reitistö ja selvittää näin alueen ympäristöhistorialliset arvot. Ympäristöhistoriallinen selvitys on nyt tekeillä ja valmistunee kaavaluonnoksen laadinnan tueksi. Edelleen kaupunginmuseo painottaa, että myös olemassa olevien rakennusten suojelutavoitteiden ja asemakaavan suojelumääräysten laadintaa varten myös sairaalarakennuksia koskeva rakennushistoriaselvitys on erittäin tarpeellinen ja syytä käynnistää mahdollisimman pian.

Aivan esillä olevan kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee kaksi valtakunnallisesti merkittäväksi arvoitettua rakennettua kulttuuriympäristöä, joita ovat Käpylän puutaloalueet ja Käärmetalo ja Olympiarakennukset (RKY 2009). Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön vaikutusalueella toimittaessa kaupunginmuseo haluaakin painottaa itse suunnittelualueen ja sillä sijaitsevan rakennuskannan lisäksi myös lähiympäristön ominaisuutensa merkitystä ja vaalimista kaavoituksen lähtökohtana. Suunnitelmassa tulee siten ottaa huomioon sekä suunnittelualueen että lähiympäristön olemassa olevien rakennusten mittakaava ja ominaisuus, sairaalapuistolle ja muulle ympäristölle ominaiset piirteet ja kasvillisuus sekä näiden kaikkien elementtien suhte toisiinsa.

Nyt esillä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä on neljä eri suunnitelmaa alueelle sijoitettavan uudisrakentamisen mahdollisesta sijoittelusta, määrästä ja mittakaavasta. Yhtä vaihtoehtoa ei olla valitsemassa sellaisenaan, vaan eri vaihtoehtojen avulla pyritään löytämään toimivin ratkaisu jatkosuunnittelun pohjaksi. Jo aiemmassa lausunnossaan kaupunginmuseo katsoi, että täydennysrakentamisen tulee tapahtua Koskelan sairaala-alueen kulttuuriympäristön ehdoilla ja mahdollisuudet täydennysrakentamiseen ovat toteuttamiskelpoisimmat pesuloiden tontilla. Uudisrakennusten sijoittelu alueelle voidaankin tarkemmin määrittellä vasta ympäristöhistoriallisen selvityksen ja siihen liittyvän arvotuksen valmistumisen jälkeen. Jo tässä vaiheessa kaupunginmuseo kuitenkin toteaa, ettei se pidä toivottavana uusien asuinrakennusten sijoittamista sairaala-alueelta purettujen laitosrakennusten paikalle ikään kuin täydentämään menetettyä sommitelmaa. Sairaalarakennusten rajaama alue tulee säilyttää omana, mahdollisimman eheänä ja tunnistettavana kokonaisuutena ja uudisrakentaminen sijoittaa tämän kokonaisuuden ulkopuolelle. Säilyneimmillä alueilla olisi toivottavaa tutkia joiltakin osin jopa alkuperäisen sairaalan puistosommitelman palauttamista.

Tärkeänä suunnittelualueen uudisrakentamista ohjaavana tekijänä kaupunginmuseo pitää sairaala-alueella sijaitsevien ja ympäröivien alueiden rakennusten mittakaavaa. Koskelan sairaalan alue liittyy kiinteästi Käpylän Olympiakylän ja 1950-luvun asuinkerrostalojen kortteleihin ja pesulan alue puolestaan Koskelan alueen 1960- ja 1970-luvulla rakennettuihin asuintalokortteleihin. Suunnittelualueen lounaispuolella sijaitsevan korttelin rakennukset ovat 1990-luvulta, mutta noudattavat mittakaavaltaan lähiympäristönsä rakennuskantaa. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan myös suunnittelualueen uusien asuinrakennusten tulee mittakaavaltaan olla sopusoinnussa olemassa olevien rakennusten kanssa niin korkeudeltaan kuin muulta volyymiltaan. Tästä syystä periaatevaihtoehto B:ssä esitetyt suuret maanpäälliset pysäköintirakennukset vaikuttavat hyvin vieraalta ratkaisulta alueelle. Myöskään periaatevaihtoehto D jopa 16-kerroksisine pistetaloineen ei mittakaavallisesti ole kaupunginmuseon näkemyksen mukaan oikea lähtökohta suunnittelulle, vaikka siinä onkin sairaalan puistoaluetta jätetty rakentamattomaksi vyöhykkeeksi enemmän kuin muissa suunnitelmavaihtoehdoissa.

Koskelan sairaala-alueella on tänä päivänä oma vahva ominaisluonteensa, joka on rakentunut sadan vuoden kuluessa. Ympäristönsä alue näyttäytyy puistomaisena vyöhykkeenä, jossa puuston ja muun kasvillisuuden keskeltä kohoavat sairaalapaviljongit kertovat alueen alkuperäisestä käytöstä ja elämästä alueella. Yleisilmeeltään vehreästä ja puustoisesta kokonaisuudesta on myös löydettävissä pienempiä, edelleen vahvasti suunnittelu- ja rakentamisaikaansa sidoksissa olevia vyöhykkeitä, esimerkkinä sairaalan alkuperäiseen vaiheeseen liittyvä sisääntulon jatkeen muodostanut kaakko-luode –suuntainen sairaalarakennusten ja istutusten muodostama akseli tai Käpylätien ja Kunnalliskodintien kulmaukseen sijoittuva 1950-luvun asuinrakennusten ja vapaamuotoisten pihojen kokonaisuus. Vaikka sairaala-alue ja sen viereinen entinen pesuloiden tontti tullevatkin muuttumaan tulevaisuudessa pääosin asuinkäyttöön, on muutoksessa tärkeää vaalia tätä sairaala-alueen ja sen eri osien säilyntä, osin vehreää ja osin rakennettua omaa identiteettiä ja erityisluonnetta. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan suunnittelualueelle eivät kuulu ydinkeskustalle luonteenomaiset umpikorttelit, vaan uudisrakentaminen tulee ensisijaisesti sijoittaa alueelle ja ympäristölle luonteenomaiseen avoimeen korttelirakentamiseen perustuen. Erilaiset näkymäakselit rakennusten väleistä sairaala-alueen sisällä ja alueelta ulospäin ja toisaalta ympäröiviltä kaduilta ja kortteleista alueen sisälle ovat merkittävä osa alueen ominaisluonnetta ja niitä tulee vaalia ja säilyttää myös tulevaisuudessa. Vaikka suunnittelualue periaatteessa rajautuu sairaalan ja pesuloiden kortteliin, puistomaisen vehreän sairaala-alueen merkitys ulottuu laajemmalti eri puolille

ympäristöönsä, mikä tulee ottaa huomioon kokonaisuutta suunniteltaessa.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo katsoo, ettei yksikään esillä olevista neljästä Koskelan sairaalan ja pesuloiden aluetta koskevasta suunnitteluvaihtoehdosta sellaisenaan johtaisi toivottavaan ratkaisuun ja kokonaisuuteen kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta. Kaupunginmuseo haluaa olla jatkosuunnittelussa mukana ja esittää, että ennen asemakaavaluonnoksen laatimista eri suunnitteluvaihtoehdoista järjestetään neuvottelu. Kaupunginmuseo uskoo, että paikallishistoriallisesti, Helsingin kaupungin ja sairaalarakentamisen historiassa merkittävän Koskelan sairaala-alueen uudelle, sen arvot huomioon ottavalle käytölle ja täydennysrakentamiselle on kuitenkin löydettävissä ratkaisu, kunhan uudisrakentamisen mitoitusta pidetään maltillisena niin määrällisesti kuin mittakaavaltaan ja ympäristöhistoriallisen selvityksen arvotus ja sen asettamat reunaehdot otetaan huomioon.

17.6.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 13.10.2014

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa koskien Kunnalliskodintielle tehtävää kaavamuutosta. Alueella muutetaan vanha pesula ja puistokortteli mm. asuin käyttöön ja päiväkodiksi.

Koskelan raitiotievarikon kehittämiseen kuuluu varayhteyden rakentaminen Käpylään Kunnalliskodintietä pitkin. Varayhteyttä käytetään varikon yhteytenä Kustaa Vaasan tien yhteyden ollessa poissa käytöstä. Varayhteyttä käytetään varikon sisään- ja ulosajoissa etenkin ruuhka-aikaan aamuisin ja iltaisin.

Koska alueelle ollaan kaavoittamassa asuinkiinteistöjä sekä muuta melulle ja tärinälle häiriöherkkää toimintaa, tulee huomioida rakennusmääräyksissä ja kiinteistöjen sijoittelussa raitiotien varayhteyden niille aiheuttama haitta. Raitiotieliikenteestä aiheutuu väistämättä melua ja tärinää jota ei pystytä estämään. Lisäksi ratasähköistys vaatii radanläheisyyteen mahdollisia kiinteistöihin kiinnitettäviä ratasähköistysten ripustuksia. Alueen liikennesuunnittelussa tulee myös huomioida, että va-

14.12.2016

Kaj/14

rayhteys on aina käytettävissä eikä sen käyttöä tarpeettomasti haitata pysäköinti ym. liikennejärjestelyillä.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto 14.6.2013

HEL 2013-005264 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavaa Koskelan asemakaavoittamattomalle sairaalan alueelle osoitteessa Käpyläntie 11 sekä asemakaavan muutosta Koskelan pesuloiden tonteille 979/ 4 ja 9 osoitteissa Kunnalliskodintie 2 ja 4. Rakennuksia alueella on 14. Niiden valmistumisvuodet ovat 1910–1912 (A, B, C, H), 1914 (F, K), 1925 (G), 1961 (D, N). Alue kuuluu Helsingin yleiskaava 2002:ssa kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävään alueeseen, jota kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät.

Tavoitteena on, että tulevassa asemakaavassa sairaala-alueen kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaat rakennukset suojellaan ja rakennuksille määritellään uusi käyttö. Lisäksi alueelle tulee pääosin asuintäydennysrakentamista. Uusien rakennusten paikat määritellään asemakaavassa. Täydennysrakentaminen on tarkoitus sijoittaa pääasiassa Käpyläntien ja Kunnalliskodintien varrelle sekä pesuloiden tonteille. Asemakaavatyön yhteydessä selvitetään ja otetaan tarvittaessa huomioon sosiaali- ja terveystieteiden tarpeet.

Asemakaavaluonnos laaditaan vuosien 2013–2014 aikana. Tavoitteena on, että saadun palautteen pohjalta kaavaehdotus esitellään kaupunkisuunnittelulautakunnalle vuonna 2014, ja että kaavaehdotus on kaupunginhallituksen ja valtuuston käsiteltävänä samana vuonna.

Mielipiteet suunnittelun lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on pyydetty toimittamaan viimeistään 19.6.2013.

Lausuntonaan sosiaali- ja terveystieteiden virasto esittää seuraavaa:

Sosiaali- ja terveystieteiden viraston suunnitelmissa on toteuttaa monipuolinen palvelukeskus Koskelan alueelle. Virasto ei ole vielä määritellyt, kuinka paljon palveluasumista Koskelan alueelle esitetään ja kuinka laajaa muu palvelukeskuksen toiminta tulee olemaan. Asemakaavatyön yh-

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

teydessä pitää tehdä tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveystieteiden kanssa.

Alustavan suuntaa-antavan arvion mukaan monipuolinen palvelukeskus on yhteensä noin 12 500 h² sisältää seuraavat toiminnot:

Palveluasumisen, joka käsittää pääasiassa ryhmäkoteja muistisairaille. Asukkaiden kanssa solmitaan vuokrasopimukset heidän asuinkäytös- sään olevista tiloista eli omasta asuinhuoneesta ja kylpyhuoneesta sekä osuudesta yhteistiloja. Kohteisiin haetaan Valtion asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) korkotukilainaa ja erityisasumisen investointiavustusta, jonka avulla vuokrataso pysyy kohtuullisena. Asuinrakennukset tulevat Hekan hallintaan vuoden 2014 alussa, jolloin Koy Helsingin palveluasunnot yhdistyy Hekaan.

- Alueen laitoksia korvaamaan Koskelan alueelle tarvitaan ryhmäkoteja noin 240 asukkaalle. 14 asukkaan ryhmäkoti on toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevän kokoinen. Ryhmäkoteja tarvittaisiin siten noin 17. Kussakin ryhmäkodissa tulee olla asukkaille henkilökohtaista asuintilaa noin 25 h² (asuinhuone ja kylpyhuone, ei keittiötä) ja sen lisäksi tulevat yhteistilat (olohuone, ruokailu, keittiö, vaate- ja siivoushuolto, henkilökunta) eli näitä tiloja tarvitaan noin 15 h²/asukas. Siten yksi ryhmäkoti vaatisi tilaa 560- 600 h² ja 17 ryhmäkotia yhteensä n. 10 000 h².

Päivätoiminnan, johon osallistuu kotona asuvia lievää ja keskivaikeaa muistisairautta sairastavia henkilöitä.

- Päivätoimintaa voi olla yhdessä tai useammassa yksikössä. Päivätoimintayksikön tilan-tarve 250-300 h², laajuus riippuu myös siitä, kuinka paljon päivätoiminta käyttää muita palvelukeskuksen tiloja.

Lyhytaikaishoidon, joka on suunnattu kotona omaisten hoidossa oleville muistisairaille ja yksinasuville muistisairaille asiakkaille.

Arviointi- ja kuntoutusyksikön, joka tukee kotihoidossa olevia.

Omaishoidon toimintapisteen, joka tukee kotona omaista hoitavia perheitä tarjoamalla heille asiantuntijapalveluita, kokoontumispaikkoja, virkistystoimintaa ja monipuolista ryhmätoimintaa.

- Omaishoidon toimintakeskuksen laajuus on 200-250 h².

Palvelukeskuksen, joka tarjoaa lähiympäristön asukkaille asiakkaiden neuvontaa ja ohjausta, harrastus- ja virkistystoimintaa, vapaaehtoistyötä, liikuntaa, ateriointia, sosiaalisen kahvilan, vertaistukiryhmiä ja sen avulla tavoitetaan myös syrjäytyneitä ja syrjäytymisuhan alla olevia.

Olennainen osa palvelukeskustoimintaa on myös toimia ikäihmisten tapaamispaikkoina, joihin on helppo tulla. Järjestettyyn toimintaan osallistumista ei edellytetä, vaan palvelukeskukseen voi tulla myös pelkätään viettämään aikaa. Piha-alueita käytetään asiakkaiden oleskeluun, liikuntaan ja erilaisten tapahtumien järjestämiseen (grillijuhlat, liikunta-tapahtumat). Monia palvelumuotoja ja runsaasti palveluja tarjoavassa vanhustenkeskuksessa on lisäksi tarvetta asukkaille ja henkilökunnalle tarkoitettuihin ruokasaliin, kokoustiloihin, juhlasaliin, erillisiin kuntoutustiloihin jne.

- Palvelukeskus sijaitsee keskeisesti lähiympäristön asukkaita monipuolisesti palvellen ja on tiloiltaan noin 1500 hym2.

Edellisten lisäksi tiloja on mitoitettu tukipalveluille kuten hallintopalvelut, ruokahuolto-, kiinteistö- ja turvallisuuspalvelut, materiaalogistiikka ja varastointi, siivouspalvelut, apuväline-, terapia-, virike- ja kauneudenhoitopalvelut, hengelliset palvelut ym. Lisäksi varataan tilaa sosiaali- ja lähityön sijoittumiselle Koskelaan.

Monipuolisen palvelukeskuksen sijainti

Palvelukeskuksen ja palveluasumisen sijoittaminen toistensa yhteyteen on toiminnallisesti järkevää. Palvelukeskuksen olisi hyvä sijaita keskeisesti asuinalueella, siellä missä on muutakin toimintaa. Sen pitäisi luontevasti houkutella toimintaansa kotona asuvia ikäihmisiä. Sen kahvilaan ja muuhun toimintaan pitäisi olla helppo tulla. Siksi sen sijainti Koskelan vanhalla alueella olisi parempi vaihtoehto kuin pesulan alueella. Tunneliverkosto soveltuu vanhusten talviliikuntaan ja sen hyödyntämien palvelukeskuksen käyttöön tulee selvittää.

Palvelukeskuksen sijoittumisen suhteen pitää punnita eri vaihtoehtoja, niiden hyviä ja huonoja puolia. Esimerkiksi yhtenä vaihtoehtona Koskelan alueen palveluasuminen sijoitetaan täydennysrakentamiseen ja palvelukeskus mahdollisesti peruskorjattavaan kiinteistöön.

Tilakeskuksen teettämän konsulttityön perusteella ryhmäkotien sijoittaminen vanhoihin rakennuksiin on kallista. Niiden korjaaminen on kallista ja ne tulevat käyttökustannuksiltaan kalliiksi, koska niihin ei voi toteuttaa 14 -15 asukkaan ryhmäkoteja, joten niiden henkilökuntamitoitus ei ole optimaalinen. Mahdollisesti ARA ei rahoita näin kalliita asuntoja, sillä Helsingin perushintatasokin aiheuttaa ongelmia.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256

pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Pirkko Suppanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 43895

pirkko.suppanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566